

Lektury do klasy I - zakres podstawowy i rozszerzony

starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie

Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony	Lektura uzupełniająca dla rozszerzenia
<p>* fragmenty Księgi Rodzaju, Księgi Hioba, Księgi Koheleta, Pieśni nad Pieśniami, Księgi Psalmów, Apokalipsy wg św. Jana - Biblia</p> <p>* Mitologia, część I Grecja - Jan Parandowski</p> <p>* Iliada (fragmenty) - Homer</p> <p>* Odyseja (fragmenty) - Homer</p> <p>* Antygona - Sofokles</p> <p>* wybrane utwory - Horacy</p> <p>* Bogurodzica</p> <p>* Lament świętokrzyski (fragmenty)</p> <p>* Legenda o św. Aleksym (fragmenty)</p> <p>* Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią (fragmenty)</p> <p>* Kwiatki świętego Franciszka z Asyżu (fragmenty)</p> <p>* Pieśń o Rolandzie (fragmenty)</p> <p>* Kronika polska (fragmenty) - Gall Anonim</p> <p>* Boska komedia (fragmenty) - Dante Alighieri</p> <p>* wybrane pieśni, w tym: Pieśń IX ks. I, Pieśń V ks. II - Jan Kochanowski</p> <p>* wybrane psalmy, w tym Psalm 13, Psalm 47 - Jan Kochanowski</p> <p>* tren IX, X, XI, XIX - Jan Kochanowski</p>	<p>* Mitologia, część II Rzym - Jan Parandowski</p> <p>* Retoryka (fragmenty) - Arystoteles</p> <p>* Poetyka (fragmenty) - Arystoteles</p> <p>* Państwo (fragmenty) - Platon</p> <p>* Chmury - Arystofanes</p> <p>* Eneida (fragmenty) - Wergiliusz</p> <p>* Wyznania (fragmenty) - Św. Augustyn</p> <p>* Summa teologiczna (fragmenty) - Św. Tomasz z Akwinu</p> <p>* Gargantua i Pantagruel (fragmenty) - François Rabelais</p> <p>* Próby (fragmenty) - Michel de Montaigne</p> <p>* Treny (cykl poetycki) - Jan Kochanowski</p> <p>* Hamlet - William Szekspir</p>	<p>* Król Edyp - Sofokles</p> <p>* Dzieje Tristana i Izoldy (fragmenty)</p> <p>* Sokół - Giovanni Boccaccio</p> <p>* Żywot człowieka poczciwego (fragmenty) - Mikołaj Rej</p> <p>* O poprawie Rzeczypospolitej (fragmenty) - Andrzej Frycz Modrzewski</p> <p>* Powrót posła - Julian Ursyn Niemcewicz</p>

<p>* Odprawa posłów greckich - Jan Kochanowski</p> <p>* Kazania sejmowe (fragmenty) - Piotr Skarga</p> <p>* wybrane wiersze poetów - Daniel Naborowski, Jan Andrzej Morsztyn, Mikołaj Sęp-Szarzyński</p> <p>* Pamiętniki (fragmenty) - Jan Chryzostom Pasek</p> <p>* Makbet - William Szekspir</p> <p>* Romeo i Julia - William Szekspir</p> <p>* Skąpiec - Molier</p> <p>* Hymn do miłości ojczyzny - Ignacy Krasicki</p> <p>* wybrane satyry - Ignacy Krasicki</p> <p>* wybrane sielanki i liryki religijne - Franciszek Karpiński</p>		
--	--	--

Od roku szkolnego 2023/2024 rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki do kanonu lektur szkolnych - uzupełniających zostały wprowadzone dwie gry wideo - „This War of Mine” oraz „Gra Szyfrów”.

Lektury do klasy II - zakres podstawowy i rozszerzony

romantyzm, pozytywizm

Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony	Lektura uzupełniająca dla rozszerzenia
<p>* Oda do młodości - Adam Mickiewicz</p> <p>* wybrane ballady, w tym Romantyczność - Adam Mickiewicz</p> <p>* wybrane sonety z cyklu Sonety krymskie oraz inne wiersze - Adam Mickiewicz</p> <p>* Konrad Wallenrod - Adam Mickiewicz</p> <p>* Dziady cz. II, cz. III - Adam Mickiewicz</p> <p>* Kordian - Juliusz Słowacki wybrane wiersze - Juliusz Słowacki</p> <p>* Grób Agamemnona (fragmenty) - Juliusz Słowacki</p> <p>* Testament mój - Juliusz Słowacki</p> <p>* Zygmunt Krasiński, Nie-Boska komedia</p> <p>* Cyprian Kamil Norwid, wybrane wiersze</p> <p>* Bolesław Prus, Lalka, Z legend dawnego Egiptu</p> <p>* Eliza Orzeszkowa, Gloria victis</p> <p>* Henryk Sienkiewicz, Potop</p> <p>* Adam Asnyk, wybór wierszy</p> <p>* Fiodor Dostojewski, Zbrodnia i kara</p>	<p>* wybrane utwory poetyckie z romantycznej literatury europejskiej, w tym wybrane wiersze angielskich poetów jezior</p> <p>* Lilla Weneda - Juliusz Słowacki</p> <p>* Bema pamięci żałobny rapsod - Cyprian Kamil Norwid</p> <p>* Fortepian Szopena - Cyprian Kamil Norwid</p> <p>* Czarne kwiaty (fragmenty) - Cyprian Kamil Norwid</p> <p>* Promethidion (fragmenty) - Cyprian Kamil Norwid</p> <p>* realistyczna lub naturalistyczna powieść europejska (Honoré de Balzac, Ojciec Goriot lub Charles Dickens, Klub Pickwicka, lub Mikołaj Gogol, Martwe dusze, lub Gustaw Flaubert, Pani Bovary)</p>	<p>* Cierpienia młodego Wertera (całość) - Johann Wolfgang Goethe</p> <p>* Faust (fragmenty) - Johann Wolfgang Goethe</p> <p>* Giaur (fragmenty) - George Byron</p> <p>* Dziady cz. IV - Adam Mickiewicz</p> <p>* Śluby panieńskie - Aleksander Fredro</p> <p>* Nad Niemnem - Eliza Orzeszkowa</p> <p>* wybór wierszy - Maria Konopnicka</p>

Lektury do klasy III - zakres podstawowy i rozszerzony

Młoda Polska, dwudziestolecie międzywojenne, wojna i okupacja

Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony	Lektura uzupełniająca dla rozszerzenia
<p>* wybrane wiersze następujących poetów: Jan Kasprówic, Kazimierz Przerwa-Tetmajer, Leopold Staff;</p> <p>* Stanisław Wyspiański, Wesele;</p> <p>* Władysław Stanisław Reymont, Chłopi (tom I – Jesień);</p> <p>* Stefan Żeromski, Rozdzióbią nas kruki, wrony..., Przedwiośnie;</p> <p>* Witold Gombrowicz, Ferdydurke (fragmenty);</p> <p>* wybrane wiersze następujących poetów: Bolesław Leśmian, Julian Tuwim, Jan Lechoń, Maria Pawlikowska-Jasnorzewska, Kazimiera Hłakowiczówna, Julian Przyboś, Józef Czechowicz, Krzysztof Kamil Baczyński, Tadeusz Gajcy;</p> <p>* Tadeusz Borowski, Proszę państwa do gazu, Ludzie, którzy szli;</p> <p>* Gustaw Herling-Grudziński, Inny świat;</p> <p>* Hanna Krall, Zdążyć przed Panem Bogiem;</p>	<p>* Noc listopadowa - Stanisław Wyspiański</p> <p>* Proces (fragmenty) - Franz Kafka</p> <p>* Mistrz i Malgorzata - Michaił Bułhakow</p> <p>* Szewcy - Stanisław Ignacy Witkiewicz</p> <p>* wybrane opowiadania z tomu Sklepy cynamonowe - Bruno Schulz</p>	<p>* wybór wierszy - Tadeusz Peiper</p> <p>* Lord Jim - Joseph Conrad</p> <p>* Przy torze kolejowym (z tomu Medaliony) - Zofia Nałkowska</p>

Lektury do klasy IV - zakres podstawowy i rozszerzony - rok szkolny 2023/2024

współczesność

Poziom podstawowy	Lektura dla poziomu rozszerzonego
<p>* wybrane wiersze następujących poetów: Stanisław Baliński, wybrane wiersze z okresu emigracyjnego, Kazimierz Wierzyński, wybrane wiersze z okresu emigracyjnego, Czesław Miłosz, w tym wybrane wiersze z tomu Ocalenie oraz Traktat moralny (fragmenty), Tadeusz Różewicz, Miron Białoszewski, Jarosław Marek Rymkiewicz, Wisława Szymborska, Zbigniew Herbert, w tym wybrane wiersze z tomów Pan Cogito oraz Raport z oblężonego miasta, ~~Halina Poświatowska~~, Stanisław Barańczak, Marcin Świetlicki, ~~Jan Polkowski~~, Wojciech Wencel</p> <p>* Albert Camus, Dżuma</p> <p>* George Orwell, Rok 1984</p> <p>* ~~Józef Mackiewicz, Droga donikąd (fragmenty) -~~ pozycja usunięta z matury</p> <p>* Sławomir Mrożek, Tango</p> <p>* Marek Nowakowski, Raport o stanie wojennym (wybrane opowiadanie); Góraż „Edek” (z tomu Prawo prerii)</p> <p>* Jacek Dukaj, Katedra (z tomu W kraju niewiernych)</p> <p>* ~~Antoni Libera, Madame~~</p> <p>* Andrzej Stasiuk, Miejsce (z tomu Opowieści galicyjskie)</p> <p>* Olga Tokarczuk, Profesor Andrews w Warszawie (z tomu Gra na wielu bębenkach)</p> <p>* ~~Ryszard Kapuściński, Podróże z Herodotem (fragmenty)~~</p> <p>* wybrane utwory okresu stanu wojennego ~~* powojenna piosenka literacka — wybrane utwory Ewy Demarezyk, Jacka Kaczmarskiego, Wojciecha Młynarskiego, Agnieszki Osieckiej oraz wybrane teksty Kabaretu Starszych Panów~~</p>	<p>* ~~wybrane opowiadanie — Jorge Luis Borge~~</p> <p>* Janusz Głowacki Antygona w Nowym Jorku - pozycja usunięta z matury</p> <p>* wybrane opowiadania - Sławomir Mrożek</p> <p>* wybrane eseje - ~~Jerzy Stempowski~~, Gustaw Herling-Grudziński, Zbigniew Herbert, Zygmunt Kubiak, Jarosław Marek Rymkiewicz (~~co najmniej po jednym utworze~~) ~~wybrane teksty z aktualnych numerów miesięczników oraz kwartalników literackich i kulturalnych~~</p> <p>* Gustaw Herling-Grudziński - Wieża</p> <p>* Tadeusz Różewicz - Kartoteka</p>